

کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در گذر زمان

■ میثم جوان بخت^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی دانشگاه شیراز

تاریخچه

کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)، همزمان با ساخت بقعه و بارگاه حرم شریف احمد بن موسی (ع) و احداث مدرسه برای مرقد، توسط ملکه تاشی خاتون (مادر شاه ابواسحق اینجو) در زاویه آن تأسیس و مجموعه‌ای ارزشمند به آن اهدا شد (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶). کتابخانه‌ای که تاشی خاتون به تدریج با وقف قرآن و کتاب‌های دیگر فراهم ساخت از آسیب روزگار محفوظ نماند و در اثر تهاجم و جنگ‌های پی در پی به کزات مورد دستبرد واقع گردید (بهروزی، ۱۳۶۰، ج ۱، ب).

در سال ۱۳۲۵ هجری قمری به منظور احیای رونق از دست‌رفته کتابخانه قدیم، به اهتمام سید جلال‌الدین محمد شریفی حسینی ذهبی شیرازی ملقب به مجدالاشرف مجموعه‌ای جدید شکل گرفت. وی که مردی فاضل و عارف بود، کتاب‌های بسیاری برای کتابخانه فراهم کرد و بر پشت جلد تمام آنها کلمه «وقف» را مهر کرد. او علاوه بر تهیه کتب مزبور، رسالات و کتب تألیفی خود و کتاب‌هایی را که بر آنها شرح یا حاشیه نوشته بود، به مجموعه افزود. در همان سال برای نخستین بار مصطفی مؤذن طبق فرمان رسمی که اکنون در موزه شاه چراغ (ع) موجود است، به کتابدار در آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) منصوب شد (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶). پس از وی به علت بی‌توجهی، بسیاری از کتاب‌ها پراکنده شد. تا اینکه در روز ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۳ شمسی برابر با ۱۱ ذی‌قعدة ۱۳۸۴ ه.ق. مصادف با میلاد مسعود حضرت امام علی بن موسی الرضا (ع) به همت برادران شریفی، متولیان وقت بقعه شاه چراغ (ع) کتابخانه، گشایش یافت (یوسف نبیری، ۱۳۸۳، ص ۲۳۷).

لازم به ذکر است که تاریخ گشایش کتابخانه به صورت امروزی را روز ۲۴ آبان ۱۳۴۴ هجری شمسی (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶)، سال ۱۳۶۲ (زارعی، ۱۳۷۷، ص ۸۴) و ... نیز ذکر کرده‌اند که با توجه به یادداشت‌های شخصی استاد محمد هادی سلاخی از نخستین روز افتتاح کتابخانه این تاریخ‌ها معتبر به نظر نمی‌رسد و همان تاریخ ۲۴ اسفند ماه ۱۳۴۳ شمسی صحیح است.

روند رشد مجموعه کتابخانه از ابتدای تاسیس تاکنون

نخستین مجموعه کتابخانه ۳۰۶ جلد کتاب بود که از این تعداد ۲۲۷ جلد کتب خطی و چاپی متعلق به شادروان سید جلال‌الدین محمد مجدالاشرف شیرازی و ۷۹ جلد کتاب اختصاصی درسی آموزشگاه‌ها هدیه اداره کل نگارش فرهنگ بود که با این ۳۰۶ جلد کتاب هسته اولیه کتابخانه بنیان گذاشته شد.

به برکت و همت کتابدار کتابخانه، استاد محمد هادی سلاخی پس از پنج سال در دهم تیرماه ۱۳۴۸ شمار کتاب‌های کتابخانه به ۶۶۷۵ جلد افزایش یافت که از این بین ۴۶۳ جلد کتب خطی، ۶۰۸۳ جلد کتب چاپی، ۱۴۸۴ جلد مجله، ۱۶۸ جلد روزنامه، ۱۰۳ جلد کتب به زبان انگلیسی، ۱۴ جلد کتاب به زبان فرانسه، ۹ جلد کتاب به زبان ترکی، ۱ جلد کتاب به زبان روسی، ۲ جلد کتاب به زبان آلمانی و ۱۹۶ جلد کتاب به زبان لاتین بود (یوسف نبیری، ۱۳۸۳، ص ۲۳۹).

کتابخانه به روند رشد خود ادامه داد تا اینکه در سال ۱۳۵۶، هشتصد جلد کتاب خطی و بیش از هشت هزار جلد کتاب چاپی در کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) موجود بوده است (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶).

بسیاری از مراکز فرهنگی و نیکوکاران، کتابخانه‌های شخصی و یا کتاب‌های خطی و چاپی خود را تقدیم آستان حضرت شاه چراغ (ع) کرده‌اند، از آن جمله می‌توان به کتابخانه مهدی کجوری (وفات - ۱۲۹۲ ه.ق) اشاره کرد. تعداد قابل توجهی از نسخه‌های خطی موجود در کتابخانه، مجموعه اهدایی نوادگان مرحوم حاج شیخ محمد مهدی کجوری (متوفای ۱۲۹۳ هجری قمری) است. بر روی بسیاری از نسخ این مجموعه، شیخ محمد مهدی کجوری با خط خود به زبان عربی مطالبی را در مورد انتقال این نسخه‌ها و بدین صورت «قد انتقل الی هذا الکتاب المستطاب ... فی بلد شیراز...» نوشته است (برکت، ۱۳۸۲، ص ۱۳۳). نیکوکاران بسیار زیاد دیگری نیز مجموعه‌ها و کتاب‌های چاپی خود را به کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) اهدا کرده‌اند که می‌توان به آقای پاکزاد رضوی، آیت‌الله فال اسیری، عبدالمجید کازرونی، خانم فخرالسادات سیادت و ... اشاره کرد. مجموعه کتب

کتابخانه آستان مقدس
احمدی و محمدی (ع)،
همزمان با ساخت بقعه
و بارگاه حرم شریف
احمد بن موسی (ع) و
احداث مدرسه برای
مرقد، توسط ملکه
تاشی خاتون (مادر
شاه ابواسحق اینجو)
در زاویه آن تأسیس و
مجموعه‌ای ارزشمند
به آن اهدا شد

گردید و به بهره‌برداری رسید (دستغیب، ۱۳۸۸، ص ۹).
کتابخانه در حال حاضر (۱۳۸۹) دارای ۳۹۳۰۳ جلد کتاب
چاپی، ۲۹۳۶ جلد کتاب خطی، ۳۰۰۰ نسخه کتاب چاپ سنگی به
زبان عربی و فارسی، ۱۲۰ عنوان نشریه، ۲۰۰۰ عنوان کتاب مرجع،
۵۰ عنوان کتاب و نشریه به خط بریل برای نابینایان و ۲۵۰۰ عنوان
کتاب کودک است.

سرپرست‌های کتابخانه مرکزی آستان مقدس احمدی و
محمدی (ع) از آغاز تا به امروز

مصطفی مؤذن (۱۳۲۵ه.ق/۱۲۸۶ه.ش). نخستین کتابدار کتابخانه
قبل از شکل‌گیری کتابخانه به معنای امروزی و تأسیس رسمی آن
مصطفی مؤذن در سال ۱۳۲۵ه.ق/۱۲۸۶ه.ش می‌باشد. وی در
زمان سید جلال‌الدین محمد شریفی حسینی ذهبی شیرازی ملقب
به مجدالاشرف، متولی آستان احمد بن موسی (ع)، بر طبق فرمان
رسمی که اکنون در موزه شاه چراغ موجود است، به کتابدار در
آستان مقدس احمدی منصوب شد (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶).

محمد هادی سلاخی (۱۳۴۳-۱۳۵۲). محمد هادی سلاخی دومین
سرپرست کتابخانه آستان مقدس احمدی اگرچه بعد از مصطفی
مؤذن از نظر موقعیت و جایگاه قرار دارد ولی اغلب به عنوان اولین
سرپرست کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) شناخته
می‌شود. استاد محمد هادی سلاخی از ۲۴ اسفند سال ۱۳۴۳
همزمان با افتتاح کتابخانه تا اسفند سال ۱۳۵۲ سرپرستی کتابخانه
را بر عهده داشت.

اهدایی کتابخانه آستان شاه‌چراغ (ع) تا اردیبهشت ۱۳۸۰، ۲۸۸۸
جلد بوده‌است (پورامید، ۱۳۸۵، ص ۱۳۶۶)، که این رقم در حال
حاضر (۱۳۸۹) به ده هزار جلد رسیده است.

با پیروزی انقلاب اسلامی و انتصاب حضرت آیت‌الله حاج
سید محمد مهدی دستغیب به عنوان تولیت آستان مقدس احمدی
و محمدی (ع) و عنایت ویژه حضرت آیت‌الله حاج سید محمد
مهدی دستغیب به کتاب و کتابخانه و همچنین ساخت غرفه‌های
اطراف صحن مطهر، کتابخانه در طبقه دوم ضلع جنوبی حرم مطهر
در فضایی وسیع‌تر و با امکانات بیشتر شروع به کار کرد و روز به
روز شکوفاتر شد و به رشد خود ادامه داد. روند رشد کتابخانه تداوم
یافت به طوری که، مجموعه کتابخانه در سال ۱۳۸۱ دارای ۲۵۰۵
جلد نسخه خطی، ۲۰۰۰ جلد کتاب چاپی و ۱۸۲۳ جلد نشریه شد
(جوان بخت، ۱۳۸۸، ص ۱۱۳).

در پاسخ به نیازهای فرهنگی روزافزون مراجعان و زائران
حرم حضرت شاه چراغ (ع) و به‌ویژه جوانان تحصیل کرده،
دانش‌پژوهان و محققان، طرح احداث ساختمان جدید کتابخانه با
معماری و فضای مناسب به همراه امکانات پیشرفته شکل گرفت
و با همت تولیت محترم آستان مقدس احمدی و محمدی (ع)
ساختمان جدید کتابخانه مرکزی در روز یکشنبه سوم آبان‌ماه سال
۱۳۸۸ - همزمان با روز بزرگداشت حضرت احمد ابن موسی (ع) -
در جوار حرم مطهر حضرت شاه چراغ (ع) در شهر شیراز با ۴۰۶۳۸
نسخه کتاب (۳۴۷۰۲ جلد کتاب چاپی، ۲۹۳۶ جلد کتاب خطی و
۳۰۰۰ نسخه کتاب چاپ سنگی به زبان عربی و فارسی) افتتاح

بخش چهارم، فهرست کتب طبی را در بر می‌گیرد. در تهیه این فهرست، کتب از نظر موضوعی تقسیم‌بندی گردیده و در معرفی کتاب‌ها، زبان و موضوع کتاب اصلی، شرح و حاشیه آنها به طور مفصل ذکر شده است. در این فهرست همچنین شرح حال مولفین و شارحان و محشی‌ها، از منابع مختلف تهیه و در حاشیه صفحات قید گردیده است. کتاب دارای فهرست نام اشخاص، نام کتاب‌ها، و نام مکان‌ها نیز می‌باشد.

کریم محمود حقیقی (۱۳۶۸- تاکنون). چهارمین سرپرست کتابخانه مرکزی آستان مقدس احمدی و محمدی استاد کریم محمود حقیقی می‌باشد که از سال ۱۳۶۸ تاکنون سرپرستی کتابخانه را بر عهده دارد. اقدامات و فعالیت‌های بسیاری در زمان سرپرستی وی از سال ۱۳۶۸ تاکنون صورت گرفته است که می‌توان به موارد زیر اشاره کرد: انتشار سومین جلد از فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در تابستان سال ۱۳۸۲ که با تلاش محمد برکت صورت گرفت یکی از اقداماتی است که در دوران سرپرستی وی رخ داده است. این فهرست در ادامه دو جلد قبلی به معرفی ۶۹۱ نسخه که در جلد‌های قبل معرفی نشده‌اند پرداخته است. در این فهرست پس از ذکر عنوان کتاب، موضوع، زبان، نام پدیدآورنده، آدرس کتاب در فهرست‌های عمومی آورده شده و به ذکر مواردی که توضیح اضافه یا اختلافی در نسخه‌ها با فهرست عمومی مشاهده شده نیز پرداخته است. کتاب دارای فهرست الفبایی کتاب‌های معرفی شده در مجموعه‌ها و فهرست پدیدآورندگان نیز می‌باشد. یکی دیگر از اقدامات صورت گرفته تصویب مبلغ ماهانه پنجاه هزار ریال بودجه خرید کتاب برای کتابخانه از شهریور ماه سال ۱۳۶۸ که این مبلغ به ۱۰۰ هزار ریال در ماه در سال ۱۳۷۳ رسید.

افزایش مجموعه نسخه‌های خطی کتابخانه و رسیدن به تعداد ۲۹۳۶ جلد کتاب خطی، فهرست‌نویسی کتب خطی و چاپ سنگی، اسیدزدایی از کتب خطی، تهیه نسخه دیجیتال از نسخه‌های خطی، نمایه‌سازی مقالات مجلات روزنامه‌های دوره پهلوی و قاجاریه، افتتاح و بهره‌برداری از ساختمان جدید کتابخانه از دیگر اقداماتی است که در زمان سرپرستی وی رخ داده است.

بخش های کتابخانه

کتابخانه مرکزی آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) از بخش‌های متعدد تشکیل یافته است که در زیر به معرفی هر کدام از بخش‌ها به صورت مختصر پرداخته می‌شود.

تالار پژوهش. این بخش شامل بیش از هزار جلد منبع مرجع مکتوب و الکترونیکی شامل انواع کتابشناسی‌ها، دایره‌المعارف‌ها، دانشنامه‌ها، زندگینامه‌ها، منابع تاریخی و جغرافیایی و واژه‌نامه‌ها در موضوعات گوناگون به‌ویژه در موضوعات علوم اسلامی و قرآنی می‌باشد. هدف اصلی این بخش کتابخانه ترویج پژوهش است. به همین منظور این بخش آماده ارائه مشاوره‌های پژوهشی به کاربران است.

استاد محمد هادی سلاحی اقدامات بسیاری را در جهت توسعه کتابخانه انجام داد. وی با عشق و شوق فراوان به منظور جمع‌آوری کتب، فرم‌های مخصوصی تهیه و با تمام شخصیت‌ها و موسسات ملی و دولتی کشور که احتمال علاقه‌مندی به آستان می‌رفت، مکاتبه نموده و تقاضای هدیه کتاب کرد. به‌طوری که پس از پنج سال در دهم تیرماه ۱۳۴۸ شمار کتاب‌های کتابخانه از ۳۰۶ جلد کتاب به ۶۶۷۵ جلد کتاب افزایش یافت (یوسف نیری، ۱۳۸۳: ۲۳۸).

در دوران سرپرستی استاد محمد هادی سلاحی غیر از ثبت و ضبط کتب خطی، کتب چاپی، مجلات و روزنامه‌های قدیمی و جدید، مهمترین اقدامی که در این مدت صورت گرفت تنظیم، ترتیب و سپس تجلید قرآن‌های دستنویس کهنه و بسیار نفیس و نایاب بود که از وضع انبار انباشته پر گرد و خاک بیرون آمد و در کتابخانه و موزه قرار داده شد. تهیه کارت شناسنامه این قرآن‌ها یکی دیگر از اقداماتی بود که در زمان سرپرستی استاد محمد هادی سلاحی صورت گرفت (یوسف نیری، ۱۳۸۳، ص ۲۳۸ پانویس). استاد سلاحی در آبان و آذر ۱۳۴۵ طرحی را فراهم آورد که بر اساس آن، از همه نشریه‌های شهرستان‌ها، به‌ویژه تهران، دانشگاه‌ها و موسسه‌های علمی، دولتی و ملی خواست تا یک نسخه از انتشارات خود را به کتابخانه شاه چراغ (ع) تقدیم دارند، این درخواست، با استقبال روبه‌رو شد و شماری از نشریه‌های کهن مربوط به دوره مشروطیت و سال‌های ۱۳۲۴، نصیب کتابخانه شد (یوسف نیری، ۱۳۸۳، ۲۳۹).

علی نقی بهروزی (۱۳۵۸-۱۳۶۲). علی نقی بهروزی سومین سرپرست کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) که از تیرماه سال ۱۳۵۸ تا سال ۱۳۶۲ سرپرستی کتابخانه را بر عهده داشت (برکت، ۱۳۸۲).

یکی از اقداماتی که در دوران سرپرستی بهروزی رخ داد انتشار اولین فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در دو جلد بود. جلد اول و دوم فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آستان مقدس احمدی و محمدی (ع) در سال ۱۳۶۰، منتشر شد. مرحوم علی نقی بهروزی با استفاده از تجربیات عالمانه و گرانقدر چندین ساله خود در زمینه فهرست‌نویسی نسخ خطی، به فهرست کردن نسخ خطی این کتابخانه پرداختند و به حق در نوع و زمان خود بهترین و دقیق‌ترین فهرست‌ها را در معرض اندیشه و رؤیت محققین گذاردند.

اولین جلد این مجموعه فهرست برای تیمن و تبرک، به قرآن‌ها، تفسیرها و ادعیه اختصاص داده شده است. جلد دوم از این مجموعه فهرست در نیمه دوم سال ۱۳۶۰ (بیست و سوم دی ۱۳۶۰) چاپ و منتشر شد. این جلد از فهرست شامل ۴ بخش است. که بخش اول آن حاوی فهرست کتب فقه، اصول، کلام، اخبار و احادیث و ادعیه و مطالب دینی می‌باشد. بخش دوم آن فهرست کتبی در زمینه‌های موضوعی توحید و سلوک عرفانی، تصوف و اخلاق؛ بخش سوم، منطق و فلسفه، حکمت و الهیات دینی و

در دوران سرپرستی استاد محمد هادی سلاحی غیر از ثبت و ضبط کتب خطی، کتب چاپی، مجلات و روزنامه‌های قدیمی و جدید، مهمترین اقدامی که در این مدت صورت گرفت تنظیم، ترتیب و سپس تجلید قرآن‌های دستنویس کهنه و بسیار نفیس و نایاب بود که از وضع انبار انباشته پر گرد و خاک بیرون آمد و در کتابخانه و موزه قرار داده شد

بخش کودکان. بخش کودکان با دارا بودن بیش از ۲۵۰۰ جلد کتاب از جدیدترین کتاب‌های کودک و نوجوان و اتاق قصه‌گویی و همچنین دارا بودن وسایل آموزشی و بازی جدید در دو بخش کودکان ۲ تا ۷ ساله و ۷ تا ۱۲ سال ارائه خدمت می‌کند. همچنین این بخش با استفاده از جدیدترین تجهیزات، قفسه‌ها و صندلی‌های مخصوص کودکان فضایی شاداب برای استفاده کودکان به وجود آورده است. در این بخش جدیدترین کتاب‌های ویژه والدین که به آنها در جهت برقراری ارتباط بهتر با کودکان خود کمک می‌کند نیز نگهداری می‌شود.

بخش سالن مطالعه و مخزن. سالن‌های مطالعه برادران و خواهران با مدرن‌ترین تجهیزات هر کدام به طور جداگانه ظرفیت پذیرش ۲۳۰ نفر مرد و ۱۷۰ نفر زن را دارا است. نظام رده‌بندی کتابخانه بر اساس نظام رده‌بندی دهدهی دیویی می‌باشد. مخزن کتابخانه به صورت قفسه بسته اداره می‌شود. **بخش اینترنت.** در این بخش امکان دسترسی به وبگاه‌ها با استفاده از خطوط اینترنت بی سیم و پر سرعت، بدون محدودیت دریافت فراهم شده است. این بخش ظرفیت ارائه خدمات به ۷۰ نفر (۳۵ نفر زن و ۳۵ نفر مرد) به طور جداگانه را دارد.

بخش نسخ خطی و چاپ سنگی. این بخش شامل ۳۰۰۰ نسخه نفیس خطی با ویژگی منحصربه‌فرد همراه با تنوع موضوعی در موضوعات مختلفی چون فقه و اصول، کلام، اخبار و احادیث، ادعیه و مطالب دینی، توحید و تصوف، سلوک و عرفان؛ اخلاق؛ منطق و فلسفه، حکمت و الهیات دینی و طبی و... می‌باشد. همچنین در قسمت کتب چاپ سنگی نیز مجموعه‌ای با بیش از ۲۹۰۰ نسخه کتاب چاپ سنگی با تنوع موضوعی بسیار زیاد گردآوری شده است. از کتاب‌های موجود در این بخش نسخه دیجیتال تهیه گردیده است که به صورت لوح‌های فشرده یا پرینت در اختیار مراجعه‌کنندگان قرار می‌گیرد.

تالار نشریات. بخش نشریات کتابخانه با اشتراک سالانه ۱۲۰ عنوان نشریه چاپی در حوزه‌های علوم انسانی، علوم پایه، علوم دینی، فنی مهندسی، علوم کشاورزی، هنر و معماری، پزشکی، روانشناسی، حقوق و... اشتراک نشریات به خط بریل و دوگانه جهت استفاده نابینایان و کم بینایان در فضایی به مساحت ۵۷۰ متر مربع با گنجایش ۸۰ صندلی فعالیت می‌کند.

کتابخانه علاوه بر نشریات جاری آرشیوی غنی از نشریات و مجلات دوره قاجاریه و پهلوی را نیز در بر گرفته است. از آن جمله می‌توان به مجله آینده به صاحب امتیازی ایرج افشار، صوراسرافیل، اخگر یومیه به صاحب امتیازی فتح‌الله وزیرزاده، رستاخیز به صاحب امتیازی عبدالله رازی، بهار، آراین به صاحب امتیازی اعتماد التولیه دستغیب، پارس، و... نام برد که همه مقالات مربوط به این نشریات و روزنامه‌ها نمایه‌سازی شده و شامل بر ۸۵۰۰۰ مدرک می‌باشد.

گروه‌های استفاده‌کننده از کتابخانه

گروه‌های استفاده‌کننده از کتابخانه بسته به بخش‌های کتابخانه متفاوت می‌باشد. کاربران تالار پژوهش کتابخانه بیشتر دانشجویان دوره‌های مختلف تحصیلی در دانشگاه‌های مختلف، پژوهشگران و محققان حوزه علوم قرآنی و معارف دینی است. همچنین کسانی که در تلاش هستند تا برای پرسش‌های خود پاسخ درست و معتبر بیابند، سعی می‌کنند با مراجعه به این بخش از کتابخانه و استفاده از امکانات بخش و راهنمایی‌های کتابدار به پاسخ معتبر دست یابند. کاربران بخش کودکان در دو رده سنی کودکان ۲ تا ۷ سال و کودکان ۷ تا ۱۲ سال می‌باشد، کاربران بخش نسخ خطی و چاپ سنگی محققین، دانشجویان رشته تاریخ و کلیه کسانی هستند که می‌خواهند بر روی نسخه‌های خطی تحقیق و یا پژوهشی انجام دهند و یا از آن استفاده کنند، دیگر بخش‌های کتابخانه برای کلیه عموم شهروندان بدون هیچ محدودیت سنی، جنسی و... با ارائه یک قطعه عکس، فتوکپی شناسنامه یا کارت ملی، تکمیل فرم عضویت و پرداخت مبلغ ۲۵۰۰ تومان برای بزرگسالان و ۱۵۰۰ تومان برای خردسالان قابل استفاده است.

پی‌نوشت:

1. javanbakht.meysam.370@gmail.com

مآخذ

۱. بهروزی، علی نقی (۱۳۶۰). فهرست کتب خطی. شیراز: آستان مقدس حضرت شاه چراغ (ع). ج. ۱.
۲. بهروزی، علی نقی (۱۳۶۰). فهرست کتب خطی. شیراز: آستان مقدس حضرت شاه چراغ (ع). ج. ۲.
۳. برکت، محمد (۱۳۸۲). فهرست کتابهای خطی کتابخانه حضرت شاه چراغ (ع). شیراز: فلاح.
۴. پورامید، فاطمه (۱۳۸۵). «کتابخانه شاه چراغ». دایره المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی. تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران. ج. ۲، صص ۱۳۶۵-۱۳۶۶.
۵. جوان بخت، میثم (۱۳۸۸). «ساختمان جدید کتابخانه مرکزی آستان مقدس احمدی و محمدی (شاه چراغ(ع))». کتاب ماه کلیات، ش. ۱۴۴، صص. ۱۱۴-۱۱۳.
۶. دستغیب، محمد حسن (۱۳۸۸). «گشایش کتابخانه جدید و موزه آستان مقدس». احمد ابن موسی: نشریه داخلی آستان مقدس احمدی و محمدی (ع). شماره ۹، آبان.
۷. زارعی، محمد (۱۳۷۷). آفتاب شیراز (زندگانی شاه چراغ). قم: ایرار
۸. یوسف نیری، محمد (۱۳۸۳). دو رساله در حالات و کرامات حضرت شاه چراغ (ع). شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

کاربران تالار پژوهش

کتابخانه بیشتر

دانشجویان دوره‌های

مختلف تحصیلی در

دانشگاه‌های مختلف،

پژوهشگران و محققان

حوزه علوم قرآنی و

معارف دینی است.

همچنین کسانی که در

تلاش هستند تا برای

پرسش‌های خود پاسخ

درست و معتبر بیابند